

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dimecres 28 de Juliol de 1897

Núm. 3.326

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, Ptas. 1.50
En provincies trimestre, Ptas. 4.50
Extranger y Ultramar, Ptas. 6.00
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publichin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia
ÚNICA FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Malalts dels ulls

Lo DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona reb en consulta en Reus, fonda de Londres, tots los *diuemenjes* y *dilluns*.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo sentit comú

Historiadors, juriconsults y sociòlechs, tots los qui han estudiat lo caràcter nacional de la gent catalana ab un poch més de senderi que 'ls desgarbats excelentíssims xupa-sous que 's creuhen estatarnos d'alló mes sols engegantnos la carretilla del *industrioso*, *culto*, *morigerado*, convenen en que es un de sos fonaments un admirable predomini del modo racional de discorre y obrar que se'n diu sentit comú.

Llògich es donchs que si aquesta qualitat ens caracterisa, sa pèrdua ó disminució acompanyará als infelissos que per deixadesa, ambició ó tonteria, causas á que 's reduheixen las que mouhen als fills de nostra terra que no volen ésser catalanistas, treballan ab dalé per esborrar en llurs esperits la obra de Deu, lograntho més en eixas qualitats purament subjectives, que en las demés. Y que 'l fet es aqueix ho demostra en la práctica 'ls arguments que eixos tals, units als castellans, gent somniadora y utopista á tot serho, y casi sempre enemiga del sentit comú, oposan á las fermas aspiracions del Catalanisme. ¡A la claror del sentit comú, quanta ridiculesa, válgans Deu!

No fa pas gayre temps en una revista de Barcelona llegiam en contra l' establiment del doctorat en la Universitat d'aquella capital, que si 's concedia, lo mateix podian demanar las demés poblacions de segon, tercer y quart rengle d'Espanya, perque no es pitjor la centralisació en una Universitat que ho fora en las 10 que sosté (negocianthi, pot ategirre) l'Estat. Donchs bé, aquesta rahó ó mellor dit despropòsit, es una inmensa falta de sentit comú, exposada per un catalá dels que en dit quinzinari, redactat per gent ilustrada, apareixen contra 'l regionalisme.

Havém esmentat aquest fet á tall d' exemple; tots los lectors ne sábrán d' altres semblants.

Cal, per tant, que 'ls qui 'ns nfanám d' aplegarnos sota 'l peñó de Catalunya autónoma procurám servir eixa qualitat de la nostra gent, com totes las que 'ns donan ésser propi, més essent de dia en dia més rara per sort entre 'ls sostenedors del centralisme.

Es lo sentit comú fill del sentit práctic que informa tots los actes de nostres avis; es lo *seny natural* al qui En Jaume que tant coneixia al poble que dugué al cim de la gloria, encomanava 'l dictar lleys á mancanca de *usajes* ó *aprobadas costumas* en sa constitució «Eucare statum»; es decendent y estretament lligat ab lo recte sentit moral, que la viciosissima constitució dels governs y de la societat actual tira á fer desaparèixer, y que cal sia fonament de tota obra de reconstitució nacional si 's vol que sia duradera.

Per sort tenim á Catalunya una obra perfectament catalana, la que ho es mes de son autor, y sols forastera en lo vestit de «Lo Criterio» de Balmés, còdech del seny,

com li diu un mestre nostre, y aprofitavola per demés com á excel·lentíssima cátedra de sentit comú.

Nosaltres feriam obligatori son estudi á tot catalá instruhit, pera pue, ensenyant á molts á tenir sentit comú, los fes, com los hi faria, decidits catalanistas.—
Jean de Montblanch.

Qué 'n van d' escamats los ministerials ab las propagandas dels segastins! Quina angunia 'ls fa que en Moret se permeti anar per aquets mons de Deu demanant lo Poder y proclamant ab sinceritat ó sense, ab plan preconcebut ó no, solucions noves als problemas pendants!

Los ministerials no tenian per als segastins mentres los veyen dividits é incapassos de formular un programa. Pero d' ensá que, encara que no l' an pogut fer, s' han posat prou d' acort pera que un d' ells pugui llensar als quatre vents la promesa de la autonomia á Cuba; d' ensá que trayent partit del desitj general de pau que 'l país té, comensan á fer propaganda, no tant pera atraures á la opinió com pera fer present que poden tornar á governar, los pobres conservadors ja no están tranquils; se senten tan poch arrelats que la més lleugera empenta dels sagastins los llenia á fora.

Quín greu los sab que tots los altres personaljes sagastins se prenguin ab tanta calma las impetuositats d' en Moret! Si ells poguessin, prou procurarian despertar las gelosias dels Gamazos y dels Puigcerver y dels Montero Rios y de tots los exministres lliberals per que s' oposin á las campanyas d' en Moret, en busca del poder y de la quefatura: però, el veure com tots callan y no hi ha ningú disposat á fer de nou Canalejas, la por los agafa y comensan á donarse ánim á sí mateixos, cridant contra en Moret, protestant de las frases més importants dels seus discursos, fent veure perills terribles en las ideas que proclama.

Perque, aixó sí. Los conservadors que tot ho venhen be á Cuba, com á Filipinas com á l' interior; aquets ministerials arxi optimistas, pera 'ls que la isla de Luzón te major tranquilitat moral y material que vint anys endarrera, pera 'ls que las operacions á Cuba no poden anar millor, tenint la insurrecció completament dominada, y pera 'ls que la Hisenda 's troba en un estat més florent que may; aquets canovins felissos que no poden sufrir dubtes sobre 'l benestar d' Espanya, y que no tenen més color que 'l rosat pera la apreciació de la situació d' aquest desgraciat país, tot ho troban negre devant de la espectativa d' una pujada dels lliberals al poder.

Tot se n' aniria á rodar si aixó arribava á succehir. Las instituciones se trobarian en perill; la pau interior se veuria amenassada; la Hisenda en grans apuros; Cuba, completament perduda. Tal es lo cuadro que 'ls periódichs ministerials nos presentan pera 'l cas de que fos cridat al poder lo senyor Sagasta.

Lo negre substituhiria al rosat pel fet de deixar de disfrutar del pressupost. Las cosas podrian seguir lo mateix curs, pero 'l pessimisme substituhiria en ells sos actuals ridicols optimismes. Y es que aquí no's tracta del be del país, sino del d' ells, y en aquest sentit, clar es que 'n tenen de sobrats de motius pera apraciarho d' aquest modo!

Notas y comentarios

Es una veritat com un temple que Espanya es lo país dels vice-versas. Quan en Sagasta estava encarre-

gat de fer la desgracia del Estat, en Cánovas no podia moures de casa, perque fills, encara no sortia al carrer xialada vá xiulada vé, lo marejavan que era un gust, y de bonas s' escapà á Saragossa de surtirne ab algun xiribech. Ara, que en Cánovas ha rellevat á Sagasta en aixó que 'n diuhen governar, l' home 's passeja tranquilament, y no sols se passeja tranquilament sino que en son viatge á San Sebastián, lo poble, es dir, lo poble oficial, cubrí de flors lo coixe-saló en que anava.

Es distret aixó de que 'l país cubreixi de flors á un home de la seva naturalesa, á un home que ha cobert de *pumacs* al país. Si en Cánovas se 'n adona de la significació d' aquest present, éll si podrà dir ab tota la rahó: *Váyase lo uno por lo otro*.

En una carta que 'ns escriu un apreciable correligionari nostre y distingit escriptor catalá, hi veyém un lema que 'ns ha cridat molt la atenció. Aquest lema, inscripció ó máxima, diu: «Espanya es un harém de nacionalitats».

En efecte, Espanya es un harém de nacionalitats; lo Sultá suposém que serà á Madrid. Pero y la favorita d' aquestes nacionalitats no podríam saber quina es. Me sembla que totes se venhen prou aburridas y tractadas per aquest Sultá de curta inteligencia y ventre gros. La favorita d' aquest harém no serà cap nacionalitat, tot lo més serà una municipalitat: la municipalitat de Madrid.

Y á propòsit del Ajuntament de la cort... de tussinos humans, es convenient recordar á nostres lectors que 'ls negocis bruts van fentse sense interrupció, van passant per la bugada dels tribunals de Justicia, se 'ls passa dugas ó tres ayguas, se 'ls esbandeix un poch y surten nets com una patena, tot gracias á la trassa de aquestos grans bugaderas de la política.

Darrement han nederat lo negoci de las escombreñas. Tothom duptava de que pogués ferse netá una cosa tan bruta, pero senyors, tota la bruticia de Madrid, al passar pel cossi gran, ha sortit que 's podia llepar. Vaja, no hi ha que pensarshi més, homes que us heu enfanga fins al coll, sino us netejan es perque no volén; feuvos amichs d' alguna d' aquestes bugaderas, us feu dar una repassada, y en un santiamén us quedéu com si may haguessiu portat cap taca á sobre.

Y que surt barato, perque 'l país paga!

Nota bibliográfica

Havém rebut un elegant tomo de poesias del jove escriptor en Joan Clapés y Corbera. titulat «Englantines y Violas». Sens perjudici d' ocuparnos com se mereix, un altre dia, ne adelantém una mostra á nostres lectors que esperém la llegiran ab gust.

Montserratina

Adensian plaers d' aquí á la terra, sombres qu' en lo fossar troban estatge; ja veig nous horizons, ja veig la serra que guarda en palau d' or la vera imatge.

Ay, gosava al pujar quant petit era, al sentir de les aus les cantadices; are no goso, no; l' aspra dressera tota sembrada está d' ars y verdices,

que puyen lo meu cor, fent recordança de la vida qu' he dnyt en feix desterro; ditxós de mí, flayro are l' esperança que guarda 'l camaril com fió en un gerro.

No puch pujà 'l rocám, Verge divina,
que no 'l regue ab lo plor de mes parpelles,
¡cóm no, si vinch pera pujà' en ta sima,
y ser també de tes humils ovelles!

Vúlgam en ton remat, gaya pastora;
déixam gosar ton cel entre 'ls arcàngels;
dónam lo teu amor, noble Senyora,
com lo dons á les aus, les flors y 'ls àngels.

PREGARIA

Verge de Montserrat,—noble matrona,
un prech, ay, us vull fer—ans de que 'm moria.
Vos sou dels catalans—gaya patrona;
Vos los porteu amor,—elis vos ne portan.
¡Compadeixeuvos d' ells—Reyna amorosa!
trecan, ay, sos dogals—que 'ls estrangolan
y 'ls privan de venir—en l' altar vostre;
y aixís podrán cantar—lloances dolces
¡a Vos, del Principat—noble patrona!

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS
del dia 27 de Juliol de 1897
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	755 755	75 70	0'0	7'7	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe can
9 m. 3 t.	Sol. 46 Sombra 34	19	27 32	S. S.	Cumul 0'4 0'3

Los dias de la fira han transcorregut alegrement y sens cap novetat desagradable, corroborant una vegada mes la fama de culta y pacifica en las festas que te la nostra ciutat. Per sa banda, los innumerables forasters que 'ns han visitat, han fet lo degut per no perturbar la tranqüilitat pública, apesar de las aglomeracions de personas que en tots los sitis de recreu y establiments se notava á totas las horas del dia y fins ben avansada la nit. Tothom ha quedat satisfet de la fira en l' ordre moral, y ha alcançat la importancia que fora de desitjar á causa de la crisi que afligeix la agricultura y la industria, que son las dugas principals fonts de riquesa de nostra comarca. Fem vots perque l' any vinent no ho poguém dir aixís.

Lo diumenge vinent la notable societat coral «Catalunya Nova», que honra á nostra terra baix la direcció del celebrat mestre n' Enrich Morera, donarà un concert en lo Teatre Líric, de Barcelona, en lo qual se cantarán fragments de «La Fada», lo poema sinfónich fet sobre l' «Introducció» de «L' Atlántida» y además s' estrenarán fragments d' una obra catalana titulada «Caramellas», música del propi senyor Morera y lletra de nostre particular amic Ignasi Iglesias.

Nosaltres, que havém tingut la ocasió d' escoltar dits fragments durant los ensaigs, podém assegurar que es cosa verament artística no duptant que alcançarán un verdader éxit al ser cantats en públich. Son alguns los aficionats á la música de nostra localitat que 's proposan assistir á dit concert, del qual procurarem posar al corrent als lectors de nostre diari.

En la llibreria «La Regional», havém tingut lo gust de veure exposadas la colecció d' obras publicadas per la acreditada casa de Barcelona «L' Avenç», dels senyors Massó Casas y Elías. Figuran obras dels notables escriptors Russinyol, Riquer, Massó y Torrens, Mañé y Flaquer, Bassegoda, Doria y Bonaplata, Narcís Oller, Casas-Carbó, Iglesias, Guanyabens, Ibsen, Izart, Pons y Massaveu, etc. Totas criden la atenció per la riquesa y bon gust artístich ab que están presentadas, lo qual ha posat la tipografia «L' Avenç», al davant de totas las demés de Catalunya.

Ahir signé un dels dias que més se notá la falta d' aygua potable en nostra ciutat, puig gran part del dia estigueren estroccadas la majoria de las fonts, especialment las de la part alta de la ciutat.

Ja sabem que per lo Sr. President de la Secció de Foment s' están fent ab tota activitat los preparatius pera aliviar de moment la carestia, pero opiném seria hora de que 'l Municipi, ajudat de las personas que poden y deuen, se preocupés seriament d' aquest assumpte, puig es molt just que una població de

30 mil ánimas que viu subjecte á tota classe de lleys y paga tots los tributs que l' Estat y 'l Municipi li reclama, te dret no ja á disposar de l' aygua necessaria á la vida, sino á las industrias legalment establertas en la població, Sería molt diferent si 's tractés d' un cas imprevist, pero aixó ja es un mal crónich de tots los istius, y si no s' hi posa remey, lo mal promet agravarse de veritat, puig poch anys s' havia presentat un istiu de tanta sequedat com lo present.

La seca es tan general y persistent que constitueix avuy dia la principal preocupació dels agricultors en tot arreu.

En lo capítul interminable de calamitats públicas ab que 'l Cel sembla respondre als desvios dels homes la seca ocupa un lloch principal. Se secan las fonts, s' agotan los manantials, cauhen las olivas secadas y encara los pomposos ceps se despullan de sos pámpols per falta d' humitat, comproment gravement la oullita de rahims.

¿Quán se tancarà la série d' aquestas novas plagas d' Egipte que estém sufrint á Espanya?

Un capellá francès ha tingut la idea de fundar una institució de gran trascendencia y que presenta además un dels diferents punts de vista que persegueixen los que 's preocupan de la despoblació de Fransa cada dia més alarmant.

Se tracta ab dita fundació, de educar y protegir, desde que naix fins mori, lo séptim fill de las familias obreras. Tots los gastos correrán per compte de la fundació y 'l posarán en situació de viure bé.

Segons la estadística recentment publicada, hi ha á Fransa 200.000 familias que tenen set fills, y als jefes d' aquestas familias se 'ls rellevá de pagar contribució mobiliaria. En 1884, l' import de lo que hauria pujat aqueixa contribució, era de 483.210 franchs 70 céntims.

Tots squets medis, que poden anomenarse artificials, no han donat, ni creyém que donguin resultat positiu. Lo mal es més fondo y no pot curarse ab paliatius. Es una malaltia moral, ó millor dit, immoral.

Lo mercat de cereals celebrat ans d' ahir á Lleyda, fou lo millor d' aquest mes y precursor dels grans mercats del mes d' Agost.

Blat mont classe superior de 18 á 18'50 pessetas la cuartera de 73'36 litres.

Idem id. id. corrent de 17 á 17'25 id.

Idem id. id. fluix, 16'75 á 17 id.

Idem horta, 16'75 á 17'25 id. id.

Cibada, 6'50 á 7'50 id.

Ordi, 8'75 á 9'25 id.

Favons, 10'50 id.

Favas, id. id.

Fasols, 18 á 22 id.

Oli, de 11'75 á 12 pessetas l' arroba.

Tals foren los preus que regiren.

Lo mercat ferm y ab tendencia al alça, havent quedat regulars existencias en lo tinglat.

Desde primer de mes s' ha establert á Barcelona una important societat denominada Banch Vitalici d' Espanya, resultat de la fusió de las acreditadas Companyas de segurs La Previsió y 'l Banch Vitalici de Catalunya. La nova empresa, quin capital social y reserves invertidas en iamobles y valors puja á vintiquatre millons de pessetas, se dedicará, lo mateix que avans feyan las Companyas fusionadas, á la contractació de rendas vitalicias, compra d' usdefruyts y propietats y demés operacions fundadas en la eventualitat de la existencia humana, comptant com base de sos negocis ab numerosa clientela, donch los capitals assegurats en lo dia suman setanta millons de pessetas. Lo Banch Vitalici d' Espanya s' troba administrat per una Junta de govern presidida per l' Excm. senyor marqués de Comillas y composta dels senyors don Eusebi Güell, don Antoni Roger y Vidal, don Joseph Carreras, don Antoni Borrell, marqués de Robert, don Benigne de Salas, don Ferrán de Delás, don Eduart de Casanovas, marqués d' Alella, don Llorens Pons, marqués de Montoliu, don Nativitat Joaquim Carreras, marqués Camps, don Joan Fearer y Vidal y Soler, don Antoni Goytisolo, don Santiago Lopez, marqués de Sentmenat, don Antoni Bach de Portolá, don Joseph Garí, don Delfi Artós, don Joseph M.ª de Delás, don Rodolf Juncadella, don Antoni de Barnola, don Joan Bofill, don Carles de Fontcuberta y don Magí Fita.

Lo primer d' Agost vinent tindrà lloch l' ingrés en caixa dels minyons sortejats pera la quinta actual.

Está vist que 'l Japó entra ab grans bríos en la vida moderna, pretenguent deixar enrera els pobles europeus.

Are 'l pas d' avans lo donan en lo femanisme, donchs. segons sembla, va á fundarse en aquell imperi una Universitat exclussivament pera donas.

Aixó s' há decidit en una reunió verificada 'l 26 de Maig últim, en la qual hi prengueren part lo ministre de Negocis extrangers, comte d' Okama; lo ministre d' Instrucció pública, marqués de Hatschisuka; lo ministre de la cort imperial, comte Hisikata; lo president de la Academia de la noblesa, príncep Kanoje, y gran número de notables y de sabis, en junt 250 personas, Esperan la subvenció que l' Estat ha promés pera realisar aquesta empresa, van á reunir-se 300.000 yons, próximament 800.000 franchs.

Se diu que l' emperador y la emperatriu del Japó s' interessan molt en aquesta fundació.

Si 's reuneixen suficient número de senyors regidors aquesta tarde á las set, celebrará sessió de primera convocatoria l' Excm. Ajuntament.

Fa dinou anys que van tornar los voluntaris de Cuba de la guerra passada y encare no han cobrat los alcances dels serveys que van prestar y aixó que la major part d' ells van tornar inútils pera 'l treball degut á las vicissituts que van passar en aquella guerra.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferents especies, puja la cantitat de pessetas 714'36.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 26 de Juliol de 1897

Naiements

Cap.

Matrimonis

Crp.

Detuncions

Lluís Bergadá Porta, 1 any, Arrabal Sta. Anna 11.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos.	Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous				
Badellas	1	154	200	30'84
Bens	44	669	600	133'92
Cabrits	2	10	800	2'16
Tocinos	7	439	500	96'69
				263'61
Desputillas de bestiar de llana y pel				13'75
Total edeudo				377'36

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Nassari.

CULTS RELIGIOSOS

Administracio del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s' han posat á la venda las novas estampas litogríficas illuminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camarí, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Vinda Puig y Vinda Sanromá. Solas se venen al preu de 2'50 pessetas y ab cristall y march daurat á 10'50 y 12'50 segons los tamanys.

Sant de demá.—Santa Marta.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 25

De Liverpool y esc. en 14 dias v. «Jacinta», de 1.085 ts., ab carregament de sosa cáustica, consignat á D. M. Fénech.

D' Alicant y Valencia en 2 dias v. «Santa Ana», de 89 ts., ab varis efectes, consignat á D. T. Ramón y Companya.

Despatzadas

Cap.

Entradas del dia 26

De Begen en 11 dias v. noruech «Modesta», de 318 ts., ab carregament de bacallá, consignat á la senyora Vinda de P. y Mary.

Despatxades

Pera Barcelona, v. «Santa Ana», ab tránzit.
 Pera Barcelona, v. «Cervantes», ab carga general.
 Pera Gandia, llaut «Rosita», en lastre.
 Pera Liverpool y esc. v. «Jacinta», ab carga general.
 Pera Barcelona, v. «Modesta», ab tránzit.
 Pera Cartagena llaut «Constancia», ab carregament de farina.
 Pera Palma de Mallorca, llaut «Joven Miguelito», ab carga general.

BARCOS A LA CARGA

Dimecres 28

Pera Liverpool vapor «Francolí», son agent don Modest Fenech.
 Pera Cette y Marsella vapor «Cabo Silleiro» consignat a don Marià Peres.

Dijous 29

Pera Londres y Amberes vapor «Balboa», consignataris senyors Mac-Andrews y C.
 Pera Copenhague y ports del Bàltich v. «J. C. Jacobsen», consignataris senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer Mary.
 Pera Bilbao y esc. v. «Cabo Prior», consignatari don Marià Peres.

Pera Génova v. «Unione», que despatxan los senyors Casaseca y Terré.
 Pera Bilbao y escalas (fent la de Marin) v. «Astúrias», que despatxan los senyors Fills de Benigne Lopes.

Pera Cette estarà a la carga fins lo divendres lo vapor «Amelia», consignataris senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer Mary.

Divendres 30

Pera Hamburg vapor «Pizarro», consignataris senyors Mac-Andrews y C.

Dissapte 31

Pera Liverpool vapor «Pinzón», consignataris senyors Mac-Andrews y C.

Pera Glasgow sortirà lo dia 2 d' Agost lo vapor «Colón», consignataris senyors Mac-Andrews y C.

Pera Génova y Liorna, admetent carga pera Nova-York, ab trashedo a Génova, sortirà lo dia 3 d' Agost pròxim vapor «Sagunto», que despatxa don Anton Mas y March.

Pera Bordeaux, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotha, Viborg, Fredrikshem, Nystad, Raunó, Bjórneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, a flete corrido via San Petersburg, sortirà del 5 al 10 d' Agost lo vapor rús «Oberón», que despatxan los senyors Boada germans.

BOLSI DE REUS

Cotisations realissades en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'37	Fransas	16'50
Exterior	80'42	Cubas vellas	96'15
Colonial		Cubas novas	79'62
Norts	21'10	Aduanas	97'37
Obligacions Almonds	79'37	Oblig. 3 0/0 Fransas	50'75
		Filipinas	97'37

PARIS

Exterior	61'50	Norts	
--------------------	-------	-----------------	--

GIROS

Paris	31'	Londres	32'93
-----------------	-----	-------------------	-------

J. Marsans Roí

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**
 CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'37	Filipinas	
Exterior	80'42	Aduanas	97'37
Amortizable		Cubas 1886	95'25
Fransas	16'50	Cubas 1890	79'62
Norts	21'10	Obs. 6 0/0 Fransa	94'62
Colonial		Obs. 3 0/0 »	50'75
Paris	31'	Londres	32'93

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduí.

Londres	90 d'f.	00'00 diner	8 d'v.	00'00
Paris	8 d'v.	00'00	Marsella	00'00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense		850	0
Industrial Saniera		600	0
Banch de Reus		500	0
Manufacturera de Algodon		100	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		415	

Bibliografía

Colecció Selecta Catalana

S' ha publicat lo primer volum d' aquesta biblioteca de la terra, titulat «Quadros» y original del festiu y reputat escriptor N' Emili Vilanova.

L' exemplar consta de 116 planas y 's vent al preu de dos rals en la administració d' aquest periódich.

Patria y Región

La obra del notable escriptor regionalista gallego en Salvador Golpe, «Patria y Región», se troba de venda en aquesta Administració, al preu de 3 pessetes l' exemplar.

ANUNCIS PARTICULARS

Casa pera vendre

Ho está la del carrer de Sant Francisco Xavier núm. 2, composta de planta baixa, dos pisos y golfa. Pera informes carrer Hostalets núm. 2, pis segon.

TELEGRAMAS

Madrid 27.

Telegrafia de la Habana que s' ha presentat a indult lo cabecilla Calanda.

Se concedeix importancia a dita presentació, per ser Calanda jefe de la sona de Palos.

Ab dit cabecilla se someteren 9 rebeldes armats y montats.

—Segons noticias de Jamaica, en lo proces incoat contra 'ls tripulants del «Bermuda», lo fiscal demana la confiscació del referit barco filibuster.

—Un despaig oficial de la Habana diu que durant las ultimas operacions tingué l' enemich 41 morts y 21 ferits.

S' han presentat a indult 93 insurrectes, la meytat d' ells armats.

—Lo Govern comunica lo següent parte oficial que ha rebut de la Habana:

S' ha confirmat la presentació a Palos (Habana) del jefe rebelde d' aquella sona Ferrán Calanda lo titulat comandant ab sa partida, composta de 19 homes armats ab rifles, tercerolas y matxetes.

Ha entregat cuántas municions portavan, així com los ceballs que possehían.

—Lo Govern desmenteix en absolut la especie propalada per alguns periódichs, segons la cual regnan sérios disgustos entre 'l comers de la Habana y 'l general Weyler.

—De Nova York diuen que sent tanta la gent que acudeix en busca d' or, lo president de la República ha disposat establir una guarnició en lo territori de Alaska (situat al N. O. d' América).

—Comunican de Badajoz que a Portugal los ánims se troban molt excitats y que es imminent ocurri algún conflicte.

Los republicans continúan fent travalls de propaganda, donant aquets maneigs son resultat.

Los órgans oficiosos repeteixen que 'l Govern disposi de tota classe de elements pera reprimir desseguida cualsevol tentativa dels escandalosos, pero a pesar d' aixó la agitació va en augment.

Es impossible rebre noticias directas de Portugal, donchs lo Govern lusitá intercepta los despaigs.

—No hi ha noticias relatives a la agitació que regna a Portugal, donchs los despaigs arriban ab molt retràs y encara fets malbé.

Se sab únícamente que devant lo temor de que establís lo conflicte, lo Govern suspengué lo meeting que devía celebrarse a Vilanova de Gaya, lo diumenge últim.

—Ha causat alguna extranyesa lo següent telégrama que una agencia periodística ha rebut de Nova-York:

Lo periódich filibuster «The World» diu que presentari Mr. Sherman la dimissió del càrrech de secretari d' Estat, essent probable lo sustitueixi Mr. White Lawreid.

—S' ha rebut un despaig de Nova York comunicant que 'l nou representant dels Estats Units a Espanya, Mr. Woodford, ha sortit pera Europa a bordo del vapor correo «Paris».

—Las huelgas de miners en los Estats Units continúan agravantse, augmentant en algunas comarcas lo número de huelguistas d' un modo desesperat.

En un discurs de la Virginia occidental ahir se declararen en vaga més de 6.000 miners.

Las autoritats adoptan tota classe de precaucions pera evitar occorrin desmans.

—Després d' alguns dias de no tenir lo Govern noticias de Filipinas, avuy ha rebut lo següent despaig: «En varis combats ab las partidas rebeldes que van a buscar aliments en los pobles ahont la guarnició es més escassa, sempre han sigut rebutjadas y perseguidas, fins que s' han internat en los boscos de Subur.

Aguinaldo, jutjant ja perduda sa causá, despedeix als rebeldes que no tenen armas, tenint en la actualitat un exercit de mil homes.

L' enemich, fraccionat en petites partidas, se dirigeix envers Lagunas.

Tingué cent morts y vint presoners.

Nosaltres tinguérem un cabo del regiment 76 y dos civils morts.

En lo resto del arxipiélach regna complerta tranquillitat.»

Acaba 'l despaig oficial contestant el parte rebut del Govern donantli compte de que la premsa suposa s' amaga la veritat de lo que ocorreix a Filipinas.

Lo general Primo de Rivera diu que tal suposició es inexacta.

Han sigut agraciats ab creus, per mérits contrets en la guerra da Filipinas los alferes Robles Martinez y Sanchez Utrera.

Bilbao 27.

Comunican de Amorevieta que estant celebrantse una corrida de novillos s' enfonsá l' empostissat ahont se troba instalada la música y en lo que hi havia vistes espectadors.

Cent vuy d' ells caygueren a terra, contra 'l que s' arremeté 'l bou.

Gracias a un oportú coleig s' evitaren majors desgracias.

A pesar d' aixó resultá mort un vell de 80 anys, 4 ferits graves, 12 leves y alguns centusos.

Una vegada retiradas las victimas, la novillada continuá com si tal cosa.

—Dissapte a las cinch del mati sortirà del port de Bilbao lo vapor que conduhirá a San Sebastián els socialistas.

Fins ara s' eleva a 180 lo número dels incrits.

Diuen de San Sebastián que s' han pres grans precaucions devant lo temor de que occorrin desordres a la arribada dels socialistas.

S' espera, a pesar dels temors del Govern, que 'l ordre no s' alterará.

—Han regressat los comissionats d' aquesta Diputació y Ajuntament que anaren a San Sebastián a saludar a la reyna.

—Lo general Azcárraga concedeix molta importancia a la presentació del cabecilla Calanda per haverlo efectuat ab tots los de sa partida, que segons s' ha dit, anavan armats y montats.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens de viajers que regirà desde 'l dia 1 de Juliol de 1897.

SORTIDAS DE REUS

MATÍ

Tren núm.	12	à las	4'10
»	»	»	5'28
»	»	»	6'44
»	»	»	7'30
»	»	»	8'15
»	»	»	9'06
»	»	»	10'43

TARDE

Tren núm.	4	à las	12'35
»	»	»	1'55
»	»	»	2'32
»	»	»	3'10
»	»	»	3'48
»	»	»	4'27
»	»	»	5'08
»	»	»	5'43
»	»	»	6'20
»	»	»	6'57

NIT

Tren núm.	44	à las	7'38
-----------	----	-------	------

SORTIDAS DE SALOU

MATÍ

Tren núm.	1	à las	4'58
»	»	»	6'10
»	»	»	7'32
»	»	»	8'17
»	»	»	10'02
»	»	»	10'48

TARDE

Tren núm.	25	à las	1'57
»	»	»	2'34
»	»	»	3'12
»	»	»	3'50
»	»	»	4'28
»	»	»	5'10
»	»	»	5'45
»	»	»	6'22
»	»	»	7'00

NIT

Tren núm.	43	à las	7'40
»	»	»	8'17

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Reus 20 de Juny de 1897.

